

بسمه تعالی

وزارت نیرو

پژوهشگاه نیرو

دستورالعمل اجرایی طرح

«حمایت از پایان نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری

تخصصی» در پژوهشگاه نیرو

وضعیت کنترل	تصویب کننده	تأیید کننده	تهیه کننده	مسئول	
	هیئت رئیسه	معاون پژوهشی	مدیر دفتر امور پژوهشی	تاریخ	ویرایش اول
	۹۵/۱۱/۱۱	۹۵/۱۰/۰۵	۹۵/۱۰/۰۵	امضاء	
				تاریخ	ویرایش دوم
				امضاء	
				تاریخ	ویرایش سوم
				امضاء	

دستورالعمل اجرایی طرح «حمایت از پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری تخصصی» در پژوهشگاه نیرو

مقدمه

وزارت نیرو به منظور فراهم ساختن زمینه‌های استفاده از ظرفیت پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی/پژوهشی و با هدف مرتفع ساختن نیازهای صنایع آب، برق و انرژی کشور در قالب پژوهش‌های کاربردی و توسعه‌ای از پایان‌نامه‌های هدفمند، ذیل طرح «حمایت از پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری تخصصی» حمایت می‌کند. در این راستا، «شیوه‌نامه طرح حمایت از پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری تخصصی در وزارت نیرو» تدوین شده است. پژوهشگاه نیرو به عنوان بازوی پژوهشی وزارت نیرو در حوزه صنعت برق و انرژی به منظور اجرای طرح مذکور مبادرت به تهیه دستورالعمل اجرایی شیوه‌نامه مذکور نموده که در آن، علاوه بر ارائه کلیات فرآیند، تعریف، نظارت و حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی، ضوابط داخلی پژوهشگاه نیرو نیز تشریح شده است.

ماده ۱: هدف

- هدفمندی و هدایت پایان‌نامه‌ها در راستای نیازهای صنعت برق و پروژه‌های تعریف شده در پژوهشگاه.
- افزایش انگیزه در دانشجویان، پژوهشگران و اعضای هیئت علمی برای تعریف موضوعات پژوهشی کاربردی مرتبط با صنعت برق و انرژی در قالب پایان‌نامه.
- تقویت ارتباط صنعت و دانشگاه و توسعه تحقیقات دانشگاهی/کاربردی در صنعت برق و انرژی.
- شناسایی افراد مستعد برای همکاری در پروژه‌های پژوهشی و بخش‌های مختلف صنعت برق و انرژی.

ماده ۲: تعاریف و اختصارات

- ۱-۲- استاد راهنما: عضو یا اعضای هیئت علمی که بر اساس مصوبه اداره آموزش یا شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی/پژوهشی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مسئولیت هدایت پایان‌نامه یا رساله دانشجویان را بر عهده دارند.
- ۲-۲- پایان‌نامه: منظور پایان‌نامه دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و رساله دانشجویان مقطع دکتری تخصصی است.
- ۳-۲- پژوهشگاه: منظور پژوهشگاه نیرو است.
- ۴-۲- معاون پژوهشی: منظور معاون پژوهشی پژوهشگاه است.
- ۵-۲- تحصیلات تکمیلی: منظور هر یک از مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است.
- ۶-۲- دانشجوی: منظور هر فرد مشغول به تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی در یکی از دانشگاه‌ها یا مؤسسات آموزشی/پژوهشی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۷-۲- دانشگاه: منظور دانشگاه یا مؤسسه آموزشی/پژوهشی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۸-۲- دبیرخانه: مسئول اجرایی مدیریت و راهبری طرح حمایت از پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری تخصصی که در اداره پشتیبانی و خدمات پژوهشی ذیل دفتر مدیر امور پژوهشی پژوهشگاه فعالیت می‌کند.
- ۹-۲- واحد: منظور هر یک از گروه‌های پژوهشی، مراکز توسعه فناوری و پژوهشکده‌های پژوهشگاه است.
- ۱۰-۲- سامانه: منظور سامانه مدیریت، نظارت و اجرای طرح حمایت از پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری تخصصی است که برای انجام کلیه امور اداری، پیگیری مراحل بررسی تقاضا توسط متقاضیان، سهولت در دریافت و ارسال مستندات و گزارش‌گیری همراه با استقرار سیستم‌های ارزیابی از سوی دبیرخانه فعال می‌شود.
- ۱۱-۲- طرح: منظور طرح حمایت از پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری تخصصی است.

۱۲-۲- کمیته: منظور کمیته بررسی پایان‌نامه و رساله متشکل از نماینده/نمایندگان معاونت پژوهشی پژوهشگاه، نماینده/نمایندگان معاونت فناوری پژوهشگاه و نمایندگان واحدهای تخصصی (گروه‌های پژوهشی، مراکز توسعه فناوری و پژوهشکده‌ها) در پژوهشگاه است. این کمیته بر اساس درخواست‌های حمایت دریافت شده به صورت دوره‌ای با محوریت معاونت پژوهشی پژوهشگاه تشکیل می‌شود.

۱۳-۲- نماینده: نماینده پژوهشگاه عضو هیئت علمی/پژوهشگر تمام‌وقت پژوهشگاه است که جهت ارائه مشاوره در موضوع پایان‌نامه یا رساله و نظارت بر حسن اجرای آن، بر اساس مجوز و مصوبه کمیته بررسی پایان‌نامه و رساله از طرف پژوهشگاه برای هر پایان‌نامه یا رساله تحت حمایت این طرح معرفی می‌شود.

تبصره ۱: تا زمان آماده شدن سامانه، کلیه مکاتبات به طور مستقیم با معاونت پژوهشی پژوهشگاه انجام می‌شود.

ماده ۳: مسئولیت نظارت بر حسن اجرا

مسئولیت نظارت بر حسن اجرای طرح بر عهده معاون پژوهشی است.

ماده ۴: حوزه شمول

کلیه دانشجویان که درخواست نیاز به حمایت آن‌ها بر اساس مراتب اعلام شده در این دستورالعمل اجرایی طی شده و پایان‌نامه آن‌ها حائز شرایط ذیل است، مشمول استفاده از تسهیلات این طرح هستند:

۱-۴- مطابقت موضوع پایان‌نامه با سیاست‌های کلان، اولویت‌های تحقیقاتی یا فعالیت‌های پژوهشگاه و هم‌راستا با محورهای تحقیقاتی مرتبط با صنعت برق و انرژی کشور.

۲-۴- تصویب موضوع پایان‌نامه در دانشگاه.

۳-۴- تسلیم تقاضای حمایت حداکثر ظرف ۲ ماه پس از تاریخ تصویب موضوع پایان‌نامه در دانشگاه در مقطع کارشناسی ارشد.

۴-۴- تسلیم تقاضای حمایت حداکثر ظرف ۴ ماه پس از تاریخ تصویب موضوع پایان‌نامه در دانشگاه در مقطع دکتری تخصصی.

تبصره ۲: برای دانشجویانی که استاد راهنمای ایشان برنامه جامع پژوهشی مصوب منجر به قرارداد حمایتی در قالب طرح «اعتبار سالیانه تحقیقاتی اساتید دانشگاه (استاد)» دارند، هم‌راستایی موضوع پایان‌نامه با برنامه جامع پژوهشی استاد راهنما الزامی است.

تبصره ۳: اولویت اعطای تسهیلات حمایتی برای دانشجویانی است که استاد راهنمای ایشان برنامه جامع پژوهشی مصوب منجر به قرارداد حمایتی در قالب طرح «اعتبار سالیانه تحقیقاتی اساتید دانشگاه (استاد)» دارد. لیکن، به منظور حمایت از اعضای هیئت علمی که در مرحله کسب دانش و شناخت اولیه در یک حوزه پژوهشی به منظور معرفی یک برنامه جامع پژوهشی هستند، اعطای تسهیلات حمایتی به طور همزمان تنها به یکی از دانشجویان ایشان میسر است.

تبصره ۴: تعداد دانشجویان برخوردار از تسهیلات طرح حمایت از پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری که استاد راهنمای ایشان مشترک است نباید از حدود مورد اشاره در جدول ذیل تجاوز نماید.

مرتبه علمی	سقف تعداد دانشجویان برخوردار از تسهیلات در مقطع کارشناسی ارشد*
استادیار	۳
دانشیار	۴
استاد	۵

* شایان ذکر است که هر دانشجویی مقطع دکتری معادل دو دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد است.

۵- فرآیند اجرای طرح

- ۵-۱- اطلاع‌رسانی و اعلام عناوین موضوعات دارای اولویت صنعت برق و انرژی از طریق وبگاه، مکاتبات رسمی و سایر روش‌های اطلاع‌رسانی توسط معاونت پژوهشی پژوهشگاه.
- ۵-۲- دریافت تقاضای حمایت از موضوع پایان‌نامه.

تبصره ۵: دانشجو باید تقاضای حمایت را در قالب فرم «درخواست حمایت از پایان‌نامه/رساله» تکمیل نماید. نماینده دانشگاه، بایستی تقاضای مربوطه را به انضمام مستندات تصویب پایان‌نامه و رزومه علمی دانشجو از طریق سامانه به دبیرخانه ارسال می‌نماید.

۳-۵- تقاضای حمایت دریافتی، توسط کمیته بررسی شده و تصمیم نهایی مبنی بر «پذیرش» یا «عدم پذیرش» این تقاضا ظرف حداکثر ۲ ماه اتخاذ خواهد شد. پس از آن، طرح مصوب به واحد مربوط اعلام شده و نماینده به منظور هدایت پایان‌نامه و نظارت بر فعالیت‌های مرتبط توسط مدیر واحد معرفی خواهد شد.

۴-۵- انعقاد قرارداد برای تقاضای حمایت پذیرفته شده.

۵-۵- ارزیابی و تأیید روند اجرای پایان‌نامه دارای قرارداد حمایت توسط نماینده و واحد ذینفع.

۶-۵- تأیید خاتمه اجرای پایان‌نامه توسط نماینده و ختم قرارداد حمایت.

۶- تعهدات دانشگاه

۱-۶- دانشگاه شرایطی را فراهم می‌کند که عبارت «این پروژه از حمایت مالی پژوهشگاه نیرو برخوردار شده است» یا عبارت «Financial supports granted by Niroo Research Institute (NRI) are gratefully acknowledged» در انتهای بخش قدردانی پایان‌نامه درج شود.

۲-۶- دانشگاه یک نسخه از کلیه مستندات و مقالات مرتبط با پایان‌نامه به انضمام لوح فشرده حاوی فایل مستندات مذکور را به پژوهشگاه تحویل می‌دهد.

۳-۶- دانشگاه شرایطی را فراهم می‌کند که جلسه دفاع از پایان‌نامه با حضور نماینده برگزار شود.

۴-۶- دانشگاه شرایطی را فراهم می‌کند که دانشجو پژوهش خود را به صورت سمینار در پژوهشگاه ارائه کند.

۵-۶- دانشگاه شرایطی را فراهم می‌کند که دانشجو در طول انجام پایان‌نامه به طور مستمر روند اجرا و چگونگی پیشرفت کار را به پژوهشگاه منعکس کند.

تبصره ۶: شایسته است که در صورت ایفای نقش قابل ملاحظه در روند انجام پایان‌نامه توسط نماینده، نام ایشان در بخش قدردانی مقالات مستخرج ذکر گردد.

۷- تعهدات پژوهشگاه

۱-۷- پژوهشگاه موضوعات دارای اولویت قابل انجام در قالب پایان‌نامه را به طور مستمر اطلاع‌رسانی می‌کند.

۲-۷- پژوهشگاه شرایطی را فراهم می‌کند که نماینده در ارائه مشاوره علمی-صنعتی در حوزه تخصصی پایان‌نامه به دانشجو تأثیرگذار باشد.

۳-۷- پژوهشگاه منابع مالی لازم برای انجام پایان‌نامه را مطابق مندرجات ماده ۸ فراهم می‌کند.

۴-۷- پژوهشگاه شرایطی را فراهم می‌کند که در صورت لزوم، دستیابی دانشجو به امکانات و خدمات علمی مرتبط با موضوع پایان‌نامه (مانند کتابخانه و آزمایشگاه‌های پژوهشگاه) تسهیل گردد.

۸- تخصیص منابع

۱-۸- پژوهشگاه سالانه بودجه‌ای را از محل اعتبارات خود بر اساس ضوابط مربوط جهت حمایت از پایان‌نامه‌ها تخصیص خواهد داد.

تبصره ۷: محل تامین اعتبار مالی حمایت از طرح پایان‌نامه کارشناسی ارشد/رساله دکتری تخصصی مصوب بر اساس بودجه تخصیص یافته به واحد پژوهشی خواهد بود.

۲-۸- نحوه پرداخت اعتبار حمایتی به صورت مرحله به مرحله و مطابق با جدول ذیل می‌باشد:

مقطع تحصیلی	مرحله پرداخت	زمان پرداخت	میزان پرداخت
کارشناسی ارشد	مرحله اول	پس از انعقاد قرارداد حمایت از پایان‌نامه	۵۰٪ مبلغ حمایت
	مرحله دوم	پس از دفاع از پایان‌نامه، اجرای تعهدات ماده ۶ این دستورالعمل و صدور تأییدیه توسط پژوهشگاه	۵۰٪ مبلغ حمایت
دکتری تخصصی	مرحله اول	پس از انعقاد قرارداد حمایت از رساله دکتری	۳۰٪ مبلغ حمایت
	مرحله دوم	پس از تأیید ۵۰ درصد پیشرفت کار	۴۰٪ مبلغ حمایت
	مرحله سوم	پس از دفاع از رساله دکتری تخصصی، اجرای تعهدات ماده ۶ این دستورالعمل و صدور تأییدیه توسط پژوهشگاه	۳۰٪ مبلغ حمایت

تبصره ۸: میزان اعتبار حمایتی هر پایان‌نامه کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی به ترتیب حداکثر تا ۴۰ میلیون ریال و ۱۲۰ میلیون ریال است که در ابتدای هر سال با پیشنهاد معاون پژوهشی و تأیید هیئت رئیسه

پژوهشگاه قابل بازنگری است. استفاده از منابع مالی و اعتباری سایر سازمان‌ها نظیر بنیاد ملی نخبگان و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری برای این منظور بلامانع است.

تبصره ۹: در خصوص رساله دکتری تخصصی، پرداخت مبلغ حمایتی مرحله دوم مستلزم ارائه گزارش پیشرفت ۵۰٪ کار توسط دانشجو و تأیید استاد راهنما و نماینده است.

۸-۳- پرداخت هر گونه هزینه برای خرید مواد، تجهیزات و خدمات آزمایشگاهی با تکمیل فرم «درخواست تسهیلات خرید مواد، تجهیزات و خدمات آزمایشگاهی» توسط دانشجو و تأیید استاد راهنما و نماینده امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۱۰: سقف میزان حمایت مالی موضوع بند ۳-۸ برابر با ۵۰ میلیون ریال تعیین گردیده و با پیشنهاد معاون پژوهشی و تأیید هیئت رئیسه پژوهشگاه قابل تغییر است.

تبصره ۱۱: در صورت تأمین ارقام غیر مصرفی با استفاده از حمایت مالی موضوع بند ۳-۸، مالکیت این ارقام به پژوهشگاه تعلق داشته که می‌تواند با موافقت معاون پژوهشی به دانشگاه واگذار شود.

۸-۴- در صورت دستیابی به دستاوردهای چشمگیر به شرح زیر، پرداخت تسهیلات تشویقی با تکمیل فرم «درخواست تسهیلات تشویقی پایان‌نامه/رساله تحت حمایت» براساس ضوابط داخلی پژوهشگاه امکان‌پذیر خواهد بود.

- انتشار نتایج پایان‌نامه در مجلات معتبر (ISI با درجه Q1) و مورد تأیید پژوهشگاه.
- ثبت اختراع در مراکز ثبت اختراع معتبر مورد تأیید پژوهشگاه.
- انتشار کتاب (تألیف، تدوین، ترجمه یا تصنیف) در زمینه‌های مرتبط با موضوع پایان‌نامه.
- همکاری با سازمان‌های ملی و بین‌المللی معتبر مورد تأیید پژوهشگاه در تدوین استانداردهای تخصصی در زمینه‌های مرتبط با موضوع پایان‌نامه.

تبصره ۱۲: پرداخت تسهیلات تشویقی موضوع بند ۴-۸ منوط به درج پژوهشگاه به عنوان حامی مالی با استفاده از عبارت لاتین «Financial supports granted by Niroo Research Institute (NRI) are gratefully acknowledged» یا عبارت فارسی «از حمایت مالی پژوهشگاه نیرو تقدیر می‌گردد» است.

تبصره ۱۳: میزان تسهیلات تشویقی هر مقاله منتشر شده در مجلات معتبر مورد تأیید پژوهشگاه حداکثر ۵ میلیون ریال است که با پیشنهاد معاون پژوهشی و تأیید هیئت رئیسه پژوهشگاه قابل تغییر است.

تبصره ۱۴: میزان تسهیلات تشویقی هر اختراع ثبت شده در مراکز ثبت اختراع معتبر مورد تأیید پژوهشگاه حداکثر ۵۰ میلیون ریال است که با پیشنهاد معاون پژوهشی و تأیید هیئت رئیسه پژوهشگاه قابل تغییر است.

تبصره ۱۵: میزان تسهیلات تشویقی هر کتاب منتشر شده حداکثر ۲۰ میلیون ریال است که با پیشنهاد معاون پژوهشی و تأیید هیئت رئیسه پژوهشگاه قابل تغییر است.

تبصره ۱۶: میزان تسهیلات تشویقی همکاری در تدوین استاندارد حداکثر ۲۰ میلیون ریال است که با پیشنهاد معاون پژوهشی و تأیید هیئت رئیسه پژوهشگاه قابل تغییر است.

تبصره ۱۷: میزان تسهیلات تشویقی موارد موضوع بند ۴-۸ با لحاظ سقف‌های مربوط و بررسی سطح کیفی دستاورد توسط کمیته به معاون پژوهشی پیشنهاد شده و ایشان تصمیم نهایی را اتخاذ می‌نمایند.

تبصره ۱۸: تسهیم تسهیلات حمایتی و تشویقی موضوع ماده ۸ مابین دانشگاه، استاد راهنما و دانشجو بر عهده دانشگاه است.

۹- مدت زمان اجرا

۹-۱- حداکثر مدت قرارداد حمایت برای دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد یک سال بوده که با تکمیل فرم «درخواست صدور مجوز تمدید قرارداد حمایت از پایان‌نامه/رساله» توسط دانشجو حداکثر تا یک ماه پس از اتمام قرارداد، تأیید استاد راهنما و موافقت معاون پژوهشی بدون افزایش مبلغ تسهیلات قابل تمدید خواهد بود.

۹-۲- حداکثر مدت قرارداد حمایت برای دانشجوی مقطع دکتری تخصصی دو سال بوده که با تکمیل فرم «درخواست صدور مجوز تمدید قرارداد حمایت از پایان‌نامه/رساله» توسط دانشجو حداکثر تا یک ماه پس از اتمام قرارداد، تأیید استاد راهنما و موافقت معاون پژوهشی بدون افزایش مبلغ تسهیلات قابل تمدید خواهد بود.

۱۰- محل اجرا

محل اجرای پایان‌نامه یا رساله دانشگاه است. لیکن، حضور دانشجو در پژوهشگاه برای استفاده از امکانات و تجهیزات، با تکمیل فرم «درخواست صدور مجوز استفاده از امکانات پژوهشگاه» توسط دانشجو، تأیید استاد راهنما و موافقت پژوهشگاه بلامانع است.

۱۱- حقوق مالکیت فکری

۱-۱۱- کلیه حقوق و امتیازات حاصل از نتایج تحقیق چه در زمان اجرا و چه پس از آن به طور مشترک متعلق به پژوهشگاه و دانشگاه بوده و طرفین قرارداد موظف هستند در انتشار نتایج علمی، مقالات، کتب، ثبت اختراعات و سایر تولیدات علمی، حق مالکیت فکری را محفوظ نگه داشته و به صورت مشخص به آن اشاره نمایند. استفاده از نتایج حاصله توسط هر یک از طرفین تنها با موافقت طرف مقابل میسر می‌باشد.

۱۱-۲- با توجه به اهداف طرح (مندرج در ماده ۳) و اعتبار حمایتی تخصیص یافته، پس از تعیین سهم محقق (استاد راهنما و دانشجو) از کل مالکیت فکری پایان‌نامه مطابق با مقررات دانشگاه، تسهیم میزان باقیمانده مالکیت فکری میان دانشگاه، پژوهشگاه و سایر حامیان مالی متناسب با میزان حمایت مالی آنان خواهد بود.

۱۱-۳- در صورت مشارکت قابل توجه نماینده در محتوای علمی مقالات مستخرج از پایان‌نامه، به تشخیص استاد راهنما، نام ایشان در بخش نویسندگان درج خواهد شد.

۱۲- تصویب و بازنگری

این شیوه‌نامه در ۱۲ ماده و ۱۸ تبصره در تاریخ ۹۵/۱۱/۱۱ به تصویب هیئت رئیسه پژوهشگاه رسید و از تاریخ تصویب به صورت آزمایشی به مدت دو سال لازم‌الاجرا است.

